

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

---

§ 184

Lausunto valtionvarainministeriölle useilla hallinnon tasoilla luottamushenkilönä toimimista arvioineen työryhmän arviomuistiosta

TRE:1523/00.00.03/2026

Valmistelija / lisätiedot:
Klami Laura

Valmistelijan yhteystiedot

Lakiasiaintohtaja Laura Klami, puh. 040 543 2285, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Lakiasiaintohtaja Laura Klami, puh. 040 543 2285, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Yli-Rajala Juha, Konsernijohtaja

Päätösehdotus

Valtionvarainministeriölle annetaan liitteenä oleva Tampereen kaupungin lausunto useilla hallinnon tasoilla luottamushenkilönä toimimista arvioineen työryhmän arviomuistiosta.

Perustelut

Valtiovarainministeriö on pyytänyt lausuntoja useilla hallinnon tasoilla luottamushenkilönä toimimista arvioineen työryhmän arviomuistiosta (VN /27147/2024). Vastausaika päättyy 29.5.2026.

Valtiovarainministeriö asetti toimikaudelle 15.11.2024–15.12.2025 työryhmän arvioimaan useilla eri hallinnon tasoilla luottamushenkilönä toimimista sekä vaalikelpoisuutta koskevaa sääntelyä. Työryhmän tuli arvioida usealla hallinnon tasolla eri tasoilla tehtävän päätöksenteon mahdollisia päällekkäisyyksiä ja jääviyskysymyksiä sekä kunnan ja hyvinvointialueen työntekijöiden osallistumista kunta- ja aluehallitusten ja niiden alaisten lautakuntien työhön. Työryhmä julkaisi huhtikuussa 2025 ohjeistuksen vaalikelpoisuudesta toimitelmiin, joka oli käytettävissä alue- ja kuntavaalien jälkeisessä toimitelinten paikkajaoissa. Työryhmä suositteli, että ennen toimitelinten muodostamista tehdään esimerkiksi selkeä valtuustosopimus työn tueksi ja päällekkäisten roolien välttämiseksi.

Työryhmä on arvioinut nykytilaa ja lainsäädännön kehittämistarpeita ottaen huomioon aiemmat selvitykset, vallitsevat yhteiskunnalliset olosuhteet sekä kevään 2025 aluevaalien ja kuntavaalien tulokset ja ajantasaisen tilanteen kuntien ja hyvinvointialueiden toimitelinten

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

---

kokoonpanoissa sekä päätöksenteossa. Työryhmä on koontunut työnsä tulokset arviomuistioon, joka sisältää työryhmän tarpeelliseksi katsomat ehdotukset ja suositukset.

Ehdokkaaksi asettumisen katsotaan olevan keskeinen vaali- ja osallistumisoikeus, eikä sitä ole arviomuistion mukaan tarkoituksenmukaista rajoittaa. Kunnan ja hyvinvointialueen luottamushenkilönä samanaikaisesti toimimisessa on kysymys etenkin poliittisesta harkinnasta. Tämä tulisi arviomuistion mukaan ensisijaisesti ottaa huomioon alue- ja kuntavaalien ehdokasasettelussa ja vaalien jälkeen aluehallituksen ja kunnanhallituksen ja muiden toimielinten kokoonpanoa koskevissa poliittisissa neuvotteluissa.

Usean hallinnon tason samanaikaiset luottamustehtävät rajoittavat edustukselliseen demokratiaan osallistumista, jos tehtävät kerääntyvät samoille henkilöille. Kaksoisrooleista aiheutuu väistämättä ristiriitatilanteita ja jännitteitä. On suositeltavaa edistää hyvän hallinnon toteutumista sekä poliittista moninaisuutta siten, etteivät luottamustehtävät keräänyttyä liiksi samoille henkilöille.

Arviomuistion mukaan usein toistuvia eturistiriitoja voitaisiin välttää säätämällä uusia toimielinakohtaisia vaalikelpoisuusrajoituksia toimimiselle samanaikaisesti sekä aluehallituksessa että kunnanhallituksessa, kunnanjohtajana tai pormestarina sekä hyvinvointialuejohtajan toimimiselle alueen kunnan kunnanhallituksessa. Työryhmän arvion mukaan on tarkoituksenmukaista seurata sekä samanaikaisten luottamustehtävien määrän kehitystä hyvinvointialueilla yleisesti ja toimielintasolla että muodostuvaa oikeuskäytäntöä. Samanaikainen toiminta aluehallituksessa ja kunnanhallituksessa on vähentynyt vuoden 2022 aluevaalien jälkeen huomattavasti.

Arviomuistion mukaan usealla hallinnontasolla toimimisen läpinäkyvyyttä tulee parantaa. Äänestäjien tulee saada nykyistä paremmin tietoa siitä, onko sama ehdokas samanaikaisesti ehdolla samaan aikaan toimitettavissa aluevaaleissa ja kuntavaaleissa. Työryhmä ehdottaa muun muassa, että hyvinvointialuelain ja kuntalain sidonnaisuusilmoituksia koskevassa sääntelyssä huomioitaisiin toimiminen usealla hallinnon tasolla.

Hyvinvointialueen henkilöstön toimimista aluehallituksen jäsenenä on täsmentänyt korkeimman hallinto-oikeuden ennakkopäätös vuodelta 2025 (KHO:2025:26), eikä välttämättä tarvetta säännösmuutoksiin olisi. Arviomuistiossa on käyty läpi sääntelyvaihtoehtoja hyvinvointialueen palveluksessa olevien toimimisesta aluehallituksen jäsenenä. Aluehallituksella ja sen puheenjohtajalla on keskeinen johtamis- ja työnantajarooli. Tästä syystä hyvinvointialueen tai hyvinvointialueen määräysvallassa olevan yhteisön tai säätiön palveluksessa olevien henkilöiden vaalikelpoisuutta aluehallituksen puheenjohtajistoon tulisi rajoittaa säätämällä siitä uusi vaalikelpoisuusrajoitus. Lisäksi hyvinvointialueen ja konsernin palveluksessa olevia henkilöitä koskevan kiintiön pienentäminen olisi tarkoituksenmukaista.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Esitys Tampereen kaupungin lausunnoksi valtiovarainministeriölle on tämän asian liitteenä.

Hallintosäännön (2.9.2025) 14.2 §:n 32. kohdan mukaan kaupunginhallitus päättää strategisesti merkittävien, koko kaupunkia koskevien lausuntojen antamisesta.

Tiedoksi

Laura Klami

Liitteet

- 1 Kh 25.5.2026 Valtiovarainministeriön lausuntopyyntö 17.03.2026
- 2 Kh 25.5.2026 Arviomuistio useilla hallinnon tasoilla luottamushenkilönä toimimisesta
- 3 Kh 25.5.2026 Tampereen kaupungin lausunto useilla hallinnon tasoilla luottamushenkilönä toimimista arvioineen työryhmän arviomuistiosta

Nähtävilläolo ja tiedoksianto asianosaiselle

Pöytäkirja yleisesti nähtäville 2.6.2026 www.tampere.fi.

Päätös annettu tiedoksi sähköpostilla 2.6.2026.

Asia liitteineen on katsottavissa kaupungin verkkosivuilla www.tampere.fi. Pyydetessä ote toimitetaan liitteineen.

Tampere
02.06.2026

Leeni Herrala
Hallintosihteeri

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Muutoksenhakukielto

§184

Muutoksenhakukielto

Oikaisuvaatimusta tai kunnallisvalitusta ei saa tehdä päätöksestä, joka koskee:

-vain valmistelua tai täytäntöönpanoa (KuntaL 136 §)

-virka- tai työehtosopimuksen tulkintaa tai soveltamista ja viranhaltija on jäsenenä viranhaltijayhdistyksessä, jolla on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa (KVhl 50 § 2 mom.)

-etuusto-oikeuden käyttämättä jättämistä (EtuostoL 22 §)